

Communicatie tbs-verlengingsadviezen

1. Overheveling opdrachtgeverschap psychiatrische adviezen

Op grond van artikel 48 Reglement verpleging ter beschikking gestelden stelt de reclassering een advies op voor **tbs-verlengingszittingen, niet zijnde tbs met verpleging van overheidswege**. Het reclasseringsadvies dient gepaard te gaan met een recent opgemaakt, met redenen omkleed, gedagtekend en ondertekend advies van een psychiater die de terbeschikkinggestelde heeft onderzocht (hierna: psychiatrisch advies). Jaarlijks stellen psychiaters, die in dienst zijn van of bemiddeld zijn door het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP), circa 300 psychiatrische adviezen op.

In de huidige situatie is de reclassering opdrachtgever van en verantwoordelijk voor het laten opstellen van de psychiatrische adviezen. Gelet op het zelfstandige karakter van deze psychiatrische adviezen is besloten het opdrachtgeverschap over te hevelen naar de Divisie Individuele Zaken (DIZ) van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

Per 1 april 2016 gaat het opdrachtgeverschap rond de psychiatrische adviezen over naar DIZ/DJI. Ten behoeve van een goede overdracht van dit opdrachtgeverschap worden er afspraken tussen DJI en de reclassering gemaakt. Verder maken het NIFP, reclassering, het Openbaar Ministerie (OM) en DIZ/DJI samenwerkingsafspraken ten aanzien van het aanvragen en opleveren van deze adviezen.

2. Ophoging aantal uren psychiatrische adviezen (14 naar 20)

Voor het psychiatrisch advies is met ingang van 1 april 2016 20 uur (in plaats van de huidige 14 uur) beschikbaar om ervoor te zorgen dat zowel het OM als de Zittende Magistratuur (ZM) de noodzakelijk informatie krijgt én te waarborgen dat ook in de toekomst aan de - aangescherpte - tuchtrechtelijke vereisten wordt voldaan. Opdrachten verstrekt na 1 april 2016 vallen onder het verhoogde tarief en vanaf dat moment worden de volgende vragen beantwoord door de psychiaters:

- 1a. Is onderzochte lijdende aan een gebrekkige ontwikkeling en/of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens (geestesstoornis) en zo ja, hoe is dit in diagnostische zin te omschrijven?
- 1b. Hoe beoordeelt u de laatstgestelde diagnostische conclusies binnen het beloop van de maatregel terbeschikkingstelling?
- 2a. Welke factoren voortkomend uit de geestesstoornis van onderzochte kunnen van belang zijn voor de kans op recidive?
- 2b. Welke beschermende factoren in de persoonlijkheid dienen hierbij in ogenschouw te worden genomen?
- 2c. Welke contextuele of situatieve factoren dienen hierbij in ogenschouw te worden genomen?
- 2d. Hoe is de gemotiveerde inschatting van de kans op herhaling van soortgelijke strafbare feiten als waarvoor onderzochte de maatregel terbeschikkingstelling kreeg opgelegd?
- 2e. Hoe beoordeelt u de meest recente risicoprognose binnen het beloop van de maatregel terbeschikkingstelling?
- 3a. Wat zijn, met het oog op de benodigde zorg en beveiliging, uw overwegingen ten aanzien van de verdere behandeling of begeleiding en het risicomanagement van onderzochte?
- 3b. Hoe beoordeelt u de huidige behandeling en begeleiding en het huidige risicomanagement?
4. Adviseert u de maatregel terbeschikkingstelling te verlengen en zo ja, met één jaar of met twee jaar?

5. Adviseert u de voorwaardelijke beëindiging van het bevel tot verpleging te continueren en zo ja, kunt u zich vinden in de gestelde voorwaarden of heeft u suggesties voor aanvulling of wijziging daarvan?

3. Intensivering rapportagecyclus verlengingen van tbs met verpleging van overheidswege (van 6 naar 4 jaar)

Als sprake is van een verlengingsvordering waardoor de totale duur van de **tbs met verpleging van overheidswege** een periode van zes jaar of een veelvoud hiervan te boven gaat, schrijft artikel 509o, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering voor dat de officier van justitie een rapport van twee externe deskundigen van diverse disciplines, waaronder een psychiater, moet overleggen. Het multidisciplinaire advies moet een evaluatie van het verloop en de effectiviteit van de verpleging en behandeling bevatten. Om de waarborg- en signaleringsfunctie voor de behandeling en de voortgang daarvan te verstevigen, vindt deze tussentijdse externe toets voortaan om de vier jaar plaats. De intensivering van de externe rapportagecyclus is geheel in lijn met de aanbevelingen van de Taskforce Behandelduur Tbs.

Vooruitlopend op de wijziging van het vierde lid van artikel 509o van het Wetboek van Strafvordering, die in voorbereiding is, zal conform de 'nieuwe' cyclus worden gewerkt. Dit betekent dat DIZ/DJI de forensisch psychiatrische centra (fpc's), sinds 1 februari 2016, meldt in welke gevallen de totale duur van de tbs met verpleging van overheidswege een periode van vier jaar of een veelvoud daarvan te boven gaat. In de gevallen dat de terbeschikkinggestelde van overheidswege wordt verpleegd wordt een voorlopig verlengingsadvies uitgebracht door de fpc's. Dit voorlopige advies wordt door DIZ/DJI doorgezet aan het OM welke voornemens is een vordering in te dienen. De voorlopige vordering bepaalt of daadwerkelijk sprake kan zijn van een 'overschrijding' van de vierjaarstermijn. Als dat zo is, wordt een multidisciplinair advies aangevraagd.

Het verzamelwetsvoorstel van Veiligheid en Justitie waarmee artikel 509o, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering gewijzigd wordt, gaat, naar verwachting, in het voorjaar van 2016 in consultatie. Deze wetswijziging bevat geen overgangsrecht.

4. Intensivering rapportagecyclus tbs-verlengingen, niet zijnde tbs met verpleging van overheidswege (van 6 naar 4 jaar) én de keuzemogelijkheid advies bij deze tbs-verlengingszittingen

Bij de voorwaardelijke tbs-modaliteiten wordt de onafhankelijke rapportagecycles ook aangepast van 6 naar 4 jaar. Op dit moment wordt ten behoeve van zesdejaars **tbs-verlengingszittingen, niet zijnde tbs met verpleging van overheidswege**, een drietal adviezen opgesteld: reclasseringsadvies in combinatie met een psychiatrisch advies en een multidisciplinair advies. Volgens vigerende wet- en regelgeving kan echter worden volstaan met een reclasseringsadvies en een psychiatrisch advies. De dubbeling (lees: psychiatrisch advies én multidisciplinair advies) die thans bij de zesjaarsverlengingen van de voorwaardelijke modaliteiten van de terbeschikkingstelling standaard wordt gehanteerd, wordt per 1 april 2016 losgelaten. Om te voorkomen dat dit ten koste gaat van de kwaliteit en de volledigheid van de advisering aan het OM en de ZM wordt een keuzemogelijkheid geïntroduceerd.

Door de introductie van een keuzemogelijkheid tussen een psychiatrisch advies of een multidisciplinair advies, kan meer maatwerk worden verricht. Per casus wordt namelijk bekeken welk advies moet worden aangevraagd. Indien sprake is van een vierjaarsverlenging dient dan ook de volgende procedure te worden gevolgd:

- Bij bespreking in het Tbs casuïstiek overleg van de drie reclasseringsorganisaties (TCO3RO), waar elke terbeschikkinggestelde van wie de verpleging van

overheidswege voorwaardelijk is beëindigd of aan wie tbs met voorwaarden is opgelegd wordt besproken wordt een voorlopig tbs-verlengingsadvies afgegeven met daarin een adequaat onderbouwde keuze voor een psychiatrisch advies dan wel een multidisciplinair advies. Bij het maken van de advieskeuze, gebaseerd op het professioneel oordeel van het TCO, moet het OM worden geconsulteerd.

- Het TCO3RO zal een zestal criteria moeten langslopen om te komen tot de meest passende advieskeuze. Deze criteria luiden als volgt:
 1. Aard en ernst van de stoornis.
 2. Risicomanagement.
 3. Stabiliteit.
 4. Responsiviteit.
 5. Delicttype.
 6. Manier van uitstroom.
- Het voorlopig verlengingsadvies van het TCO3RO wordt naar het OM en DIZ/DJI verzonden. Op basis van deze informatie neemt het OM een beslissing over het advies dat moet worden aangevraagd en wordt er een opdrachtbrief, waarin het gewenste advies is opgenomen, aan DIZ/DJI gestuurd. DIZ/DJI vraagt dit advies aan bij het NIFP.
- Als geen sprake is van een verlengingsvordering waardoor de totale duur van de terbeschikkingstelling een periode van vier jaar of een veelvoud hiervan te boven gaat, wordt enkel een psychiatrisch advies aangevraagd.

Vragen?

Voor aanvullende vragen kunt u contact opnemen met Arie Uyterlinde van de reclassering (A.Uyterlinde@svq.reclassering.nl), Jeroen Meijerink van het NIFP (J.meijerink@dji.minjus.nl), Willem Jansma van DJI/DIZ (plaatsingtbs@dji.minjus.nl) of het expertisecentrum penitentiaire zaken van het OM (expertisecentrumpenza@om.nl).